

ACTA MUSEI MARAMOROSIENSIS XIII

2017

ACTA MUSEI MARAMOROSIENSIS

**Anuarul Muzeului Maramureșan
din Sighetul Marmăției**

Coperta I, II: Motive ornamentale pe stâlpi de poartă de la Muzeul satului maramureșean

Fondator	Dăncuș Mihai
Redactori	Todinca Gheorghe Barz Ana Mirela Chiș Vasile Timur Nemeș Nicoleta
Tehnoredactare	Nemeș Nicoleta Bîrta Dacia-Mara
Tipărit	ASKA GRAFICA

ISSN: 1583-4476

Proiect realizat cu sprijinul financiar al

Consiliului județean Maramureș

Muzeul Maramureșan Sighetu Marmăției

Volum publicat în cadrul proiectului Acta Musei Maramorosiensis - volumul XIII

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Consiliului Județean Maramureș

ACTA MUSEI MARAMOROSIENSIS

XIII

**Etnografie – Folclor – Istorie – Științele naturii
Personalități - Varia**

**Sighetu Marmăției
2017**

Adresa Redacției: Muzeul Maramureșan
Piața Libertății nr. 15
435500 Sighetu Marmăției
Jud. Maramureș
Tel/fax: 0262-311521
e-mail: muzeulmaramuresului@yahoo.com

CUPRINS

Barz Mirela Ana - <i>In Honorem Mihai Dăncuș</i>	11
Burghel Camelia - <i>Dăncuș. Mihai Dăncuș</i>	13
Dăncuș Mihai - <i>Aniversare ACTA MUSEI MARAMOROSIENSIS la 15 ani de la apariție</i>	16

ETNOGRAFIE – ETNOLOGIE – FOLCLOR

Bîrta Mirela Ana (Barz) - <i>Vechimea așezărilor din subzona Mara-Cosău, Maramureșul istoric</i>	23
Dăncuș Ioana - <i>Grupurile etnice din zona Maramureșului și reprezentarea specificului lor în Muzeul Satului Maramureșean din Sighetul Marmăției</i>	30
Bilțiu Maria - <i>Măști și jocuri cu măști ca forme teatrale folclorice de Anul Nou</i>	38
Bilțiu Pamfil - <i>Colindele vechi din Zona Codru – o prețioasă carte de spirit</i>	42
Horvath Sabina - <i>ALDUIȚUL –formă de binecuvântare în colindul bihorean la mijlocul secolului al XX-lea</i>	46
Verdeș Măriuca - <i>Țolurile pentru biserică</i>	53
Deca Roxana - <i>Performarea feminină în obiceiurile rituale calendaristice cu dată fixă</i>	56
Burghel Camelia - <i>Despre sarmale de post și de dulce, cu cureki și cu ciont afumat sau dor oloi...</i>	65
Nemeș Nicoleta - <i>Alimentația și bucătăria tradițională maramureșeană</i>	75

ISTORIE – ISTORIA CULTURII

Vizauer Victor - <i>Maramureșul medieval până în prima jumătate a secolului al XIV-lea în lumina descoperirilor arheologice și a informațiilor scrise</i>	81
Ardelean Livia, Ciubotă Viorel - <i>Procesul de hotărnicire a satului Apșa de Mijloc</i>	91
Iuga Nicolae - <i>Elemente de civilizație medievală românească în bazinul Tisei superioare – după Diplomele maramureșene</i>	113
Dura Claudia - <i>Condiția femeii în limitele cadrului legislativ (1800-1850)</i>	120
Ivanciuc Teofil - <i>Populația Țării Maramureșului în anul 1838</i>	124

Toşa Ioan - <i>Din obiceiurile juridice ale poporului român (Instanţele şi cauzele de judecată în satul românesc: 1877-1938)</i>	131
Gherheş Mihaela-Cristina – <i>Protocolul Reuniunii Învăţătorilor Români greco-catolici - Săliştea de Sus (29 mai 1890)</i>	172
Hrenciuc Daniel - <i>Bucovina în Marele Război (1914-1918). O reevaluare</i>	176
Ciubotă Viorel - <i>Mărturii documentare despre luptele din vara anului 1917 aflate în colecţiile Muzeului Judeţean Satu Mare</i>	188
Todinca Gheorghe - <i>Drapel al Maramureşului la Alba Iulia</i>	199
Gherheş Ilie - <i>Maramureş: delegaţii, cu credenţional, la Marea Adunare Naţională de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918</i>	201
Tomoiaţă Vasile - <i>De la Vişeu de Jos, cu credenţional la Alba Iulia</i>	205
Voinaghi Marius - <i>Ianuarie-martie 1918 – trei luni decisive în vederea Unirii Basarabiei cu România</i>	207
Botoş M. Ion - <i>4 august 1947 – ziua de doliu la Apşa de Jos, Ucraina</i>	210

ŞTIINŢELE NATURII –GEOGRAFIE - ECOLOGIE

Chiş Vasile Timur - <i>Tăul Lostun din Munţii Maramureşului, Carpaţii Orientali, România</i>	221
Iuşan Claudiu - <i>Contributions to knowledge of herpetofauna from Rodna Mountains National Park (Natura 2000 site)</i>	228
Skilskyi Igor, Zelenchuk Yaroslav, Nechay Mykhailo - <i>Environmental groups of the actinopterygii in the National Nature Park "Verkhovinskiy"</i>	243
Iuşan Claudiu - <i>Contributions to the knowledge of the bats' fauna in the Rodna Mountains National Park</i>	257
Iuşan Claudiu - <i>Contributions to knowledge of the otter (Lutra lutra) in the Rodna Mountains National Park and Natura 2000 Site (ROSCI0125)</i>	272
Zelenchuk Yaroslav - <i>Photomonitoring of the animal life of the Verkhovyna National Nature Park</i>	283
Iuşan Claudiu - <i>Distribution of priority species and habitats from the Rodna Mountains (Natura 2000 site, ROSCI0125)</i>	288
Grosu Horia - <i>Comunităţiile locale din Parcul Natural Munţii Maramureşului</i>	303

PERSONALITĂȚI –VARIA

Pralea Spiridon Alin - <i>Elie Wiesel, o scurtă biografie</i>	311
Petrovai Ion - <i>Nicolae Pavliuc (n. 1927)</i>	326
Filipciuc Ion - <i>Mihail Eminescu, românul absolut necunoscut</i>	345
Filipciuc Ion - <i>De la Calvarul lui Liviu Rebreanu la „calvarul” lui Nicolae Gheran</i>	373
Tivadar Ioan - <i>Comoara lui Brâncuși</i>	381
Hodor Nicolaie, Herbil Alina-Maria - <i>Italiani prin Maramureș Pe urmele Giorgiei Bernardele. Mărturii și imagini din anii 2016 și 2017</i>	391
Chiș Vasile Timur - <i>Comuna Câmpulung la Tisa, Maramureș, România - date geografice, istorice, floristice, faunistice și turistice</i>	416